

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Στόν πύργο του μαρκησιού Κάουλος, Ταρρίνης φιλοξενείται ὁ Φίλιππος τῆς Μόντας, πρίγκηψ τῆς Γκονζάγκας, τὸν ὁποῖον ὁ πυροδοσιότης πρόκειται νὰ παντρήσῃ με τὴν κόρη του Αὐγῆ. Μὰ ἡ Αὐγῆ ἔχει παντρευτὴ μυστικὰ πρὸ τετραετίας με τὸν δοῦκα Φίλιππο τοῦ Νεβέρ, φίλο στενὸ τοῦ πρίγκηπος τῆς Γκονζάγκας, με τὸν ὁποῖον ἔχει ἀποκτήσει καὶ παιδί. Ὁ πρίγκηψ τῆς Γκονζάγκας, ὁ ὁποῖος τὸ ξέρει αὐτό, ἔχει ἀναθέσει στὸν ἐμπιστὸ τοῦ Νεβέρ νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς καλύτερους σπασιότας τῆς Γαλλίας γιὰ νὰ δολοφονήσουν τὸν Νεβέρ, γιὰτὶ ἔτσι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θὰ τὸν κληρονομήσῃ, ἔπειθ' εἶνε ἐξ ἑδῶν του. Ὅλοι οἱ σπασιόται βρίσκονται συγκινημένοι σ' ἕνα πανδοχεῖο, κοιτᾶ στὸν πύργο, κι' ἐκεῖ αὐστηροῦν γιὰ τὸν θρυλικὸν ἱππότη Λαγκαρντέρ, ἕνας δὲ ἀπ' αὐτοὺς, ὁ Κοκαρντάς, τοὺς διηγείται τὴν ἱστορίαν τοῦ Λαγκαρντέρ. Σὲ λίγο φτάνει στὸ πανδοχεῖο κι' ἕνας ὄμιλος ἀπὸ ὀχτὼ ἐβελόντες τοῦ βασιλείου, τῶν ὁποίων ἀρχηγὸς εἶνε ὁ Λαγκαρντέρ. Γίνεται τότε μιὰ παρέληξις καὶ οἱ ἐβελόνται κι' οἱ σπασιόται ἔρχονται στὰ γέφυρα, μὰ οἱ τελευταῖοι ὑποχωροῦν μολὲς μαθαίνουν ὅτι οἱ ἀντιπάλοι τους εἶνε ἄνθρωποι τοῦ Λαγκαρντέρ κι' ἔτσι συμφιλιώνονται καὶ συνεχίζουν τὸ γλέντι τους μαζὺ. Τέλος ἐμφανίζεται κι' ὁ Λαγκαρντέρ ὁ ἴδιος, ὄψαιος, λυβέντης, ὑπεροχῆς. Μὰ μολὲς μαθαίνει ὅτι οἱ σπασιόται βρίσκονται ἐκεῖ γιὰ νὰ δολοφονήσουν τὸν Νεβέρ, τοὺς διακίβηται κακῆν κακὴν καὶ φεύγοντας ἀπ' τὸ πανδοχεῖο πηγαίνει πρὸς τὸν πύργο. Ἐκεῖ βλέπει τὸν Νεβέρ καὶ ἕναν ἄλλο ἄντρα νὰ τὸν πλησιάζουν. Μετ' αὐτὸ σκοτάδι ὁ Νεβέρ ἐγενελεῖται, ὑπάρχει πῶς, ὁ Λαγκαρντέρ εἶν' ἕνας ἀπ' τοὺς σπασιότας, ὁ Σαλιτάνι, καὶ τὸν φωνάζει κοντὰ του. Τὸ ἄναρθρον τότε νὰ παρουσιασθῇ μετ' αὐτὸ σκοτάδι ὡς Νεβέρ στὴν Αὐγῆ καὶ νὰ πῆρῃ τὸ παιδί της. Ὁ Λαγκαρντέρ παίρνει πράγματι τὸ παιδί, μὰ γιὰ νὰ τὸ σώσῃ. Σὲ λίγο φτάνει ἔξω ἀπ' τὸν πύργο κι' ὁ δούξ τοῦ Νεβέρ, ὁ ὁποῖος τὰ γάνει. Βλέποντας τὴν κόρη του μέσα στὴν ἀγκαλιά τοῦ Λαγκαρντέρ, μὰ ὁ Λαγκαρντέρ τοῦ ἐμψέχει τὰ πάντα κι' οἱ δύο ἄνδρες γίνονται φίλοι.

ὁ μικρὸς. Οἱ δολοφόνου ἐρχονται ἀπ' ὄλες τίς μεριές. Σὲ λίγο δὲν θὰ ἐπάρθῃ μέρος γιὰ νὰ περάσω...
 Μὰ εἶνε μονάχα ὀχτὼ !
 —Εἶνε εἴκοσι τοὐλάχιστον ! εἶπε ὁ Μπερσιόν. Ὅταν εἶδαν πῶς εἶσθε διὸ, πήσαν μαζί τους καὶ λαθρευτῶρες τῶν ἀνείνων !
 Μπᾶ ! ἔκανε ὁ Λαγκαρντέρ. Ἐἴκοσι ἢ ὀχτὼ, δὲν ἔχει καιμιὰ σημείωσι. Θὰ ζαβαλίσησῃ τὸ ἄλογο μου, παιδί μου... Οἱ ἄνθρωποι μου βρίζονται στὸ σινωκισμὸ τοῦ Γ'ω ! Τόρξα νὰ τοὺς φέρω ἐδῶ ! Δρόμο, γρήγορα !...
 Καί, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ, ἄρπαξε τὸν μικρὸ ἀκόλουθον καὶ τὸν σήμασε ψηλά Ὁ Μπερσιόν τευτῶθηε καὶ κατοῦθησε νὰ πιαστῇ ἀπὸ τὸ χεῖλος τῆς τάφρου. Μερικὲς στιγμὲς πέρασαν κ' ἔφατα ἕνα σφύριγμα ἀνέγγειλε τὴν εἰσοδὸν τοῦ στοῦ δάσους.
 — Τὴ διάβωλο ! εἶπε ὁ Λαγκαρντέρ. Θὰ τὰ καταφέρουμε ν' ἀντισταθῶμε μισὴ ὥρα, ὡς ὅταν νὰ γυρίσῃ ὁ Μπερσιόν με τοὺς ἄνθρωπους μου... Ἄς ὀχνοφώμε !
 — Κιττάχτε ! φθάσισε τότε ὁ νεαρὸς δούξ, δειχνοτας με τὸ δάχτυλό του κατὰ πῶς ἔλαμπε ἀσθενεῖα ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τῆς γειφύρας...
 —Σίγηρον θάνατο τὸ σπαθὶ τοῦ ἀδελφοῦ Πασιονάι, ἐνὸς παλιανθρώπου που δὲν τὸ ἀφήνει νὰ σκουριάσῃ ποτέ... Ὁ Κοκαρντάς θὰ εἶνε μαζί του... Αὐτοὶ οἱ δύο, ἐλπίζω, πῶς δὲν θὰ μοῦ οἰχτοῦν... Βοηθήστε με, ἂν ἐπιταρσισθῶ, κύριε δούξ, νὰ ὀχνοφώμε, ἔσο εἶνε καιρὸς ἀκόμα !
 Ἐκτὸς ἀπὸ τίς θειμονές, ἐτήχησαν στὸ βάθος τῆς τάφρου παλιὰ πρᾶγματα κατὰ εἶδος, σανίδια, μαδέρια, ξεροκλαδιά. Ὑπῆρχε ἀκόμα κ' ἕνα ζωροτσάκι μισοφροτωμένο, πού οἱ χωροῖκοι τὸ εἶχαν ἀφήσει ἐκεῖ. Ἐτοῖ ὁ Λαγκαρντέρ κι' ὁ Νεβέρ κατοῦθησαν νὰ περιφράξουν τὸ μέρος ὅπου κοιμῶταν ἡ μικροῦλα κόρη τοῦ δονκός...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Δὲν ἀκούτε τίποτε, γιατί οἷς ἔχετε αὐτὰ...δονκός ! ἀπάντησε γελώντας ὁ Λαγκαρντέρ στὸ Νεβέρ.

—Ἐπιταρσισθῶ καὶ προσέθεσε :
 — Ἐρχονται σπορὰ καὶ με μεγάλες προνομιάσεις...

— Ἄν μποροῦσα νὰ εἰδατοῦσα τὸ Φίλιππο τῆς Γκονζάγκας, εἶπε ὁ Νεβέρ, θὰ εἶχα ἕνα γερό σπαθὶ παρὰ πάνο...

Ὁ Λαγκαρντέρ κούνησε τὸ κεφάλι του κ' ἀμφιβολία καὶ εἶπε :

—Θὰ προτιμοῦσα τὸν Καροῖζ καὶ τοὺς ἀνθρώπους μου με τίς καιμιὰντες τους... Ἀλήθεια, ἤθθατε μόνος ἐδῶ ;

— Ἦρθα μαζί μ' ἕνα παιδάκι, τὸν ἀκόλουθόν μου Μπερσιόν...

— Τὸν ξέρω... Εἶνε γοργὸς κ' ἐπιδέξιος... Ἄν ἦταν δυνατόν νὰ τὸν προσκάλισαμε ἐδῶ...

Ὁ Νεβέρ, ἀντὶ ν' ἀπάντησῃ, ἔφερε τὴ δάχτυλά του στὰ χεῖλη του καὶ σφύριξε δυνατὰ. Ἀμέσως ἐν' ἄλλο σφύριγμα τοῦ ἀπάντησε ἀπ' τὸ πίσω μέρος τοῦ πανδοχείου.

— Τὸ ζήτημα εἶνε, φησίνουσε ὁ Λαγκαρντέρ, ἂν ὁ Μπερσιόν θὰ κατοῦθησῃ νὰ φτάσῃ ὡς ἐδῶ...

— Εἶν' ἱκανὸς νὰ περάσῃ ν' ἀπὸ τὴν τριπὰ μιάς βελόντας ! ἀπάντησε ὁ Νεβέρ.

Πράγματι, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή, εἶδαν τὸν μικρὸ ἀκόλουθον νὰ ἐμφανίζεται τρέχοντας στὸ χεῖλος τῆς τάφρου.

—Εἶν' ἕνα γενναῖο παιδί ! εἶπε ὁ Μικρὸς Πασιονάς, προσχωρῶντας πρὸς τὸ μέρος, πάνω ἀπ' τὸ ὁποῖο βρισκόταν ὁ Μπερσιόν. Πῆδα ! τὸν πρόσταξε.

Ὁ μικρὸς ἀκόλουθος ἔλακονσε ἀμέσως κ' ὁ Λαγκαρντέρ τὸν δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του.

— Κάμτε γρήγορα ! εἶπε τότε

ὁ νεαρὸς δούξ, δειχνοτας με τὸ δάχτυλό του κατὰ πῶς ἔλαμπε ἀσθενεῖα ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τῆς γειφύρας...

Ἐκτὸς ἀπὸ τίς θειμονές, ἐτήχησαν στὸ βάθος τῆς τάφρου παλιὰ πρᾶγματα κατὰ εἶδος, σανίδια, μαδέρια, ξεροκλαδιά. Ὑπῆρχε ἀκόμα κ' ἕνα ζωροτσάκι μισοφροτωμένο, πού οἱ χωροῖκοι τὸ εἶχαν ἀφήσει ἐκεῖ. Ἐτοῖ ὁ Λαγκαρντέρ κι' ὁ Νεβέρ κατοῦθησαν νὰ περιφράξουν τὸ μέρος ὅπου κοιμῶταν ἡ μικροῦλα κόρη τοῦ δονκός...

Ὁ Μικρὸς Πασιονάς διεύθυνε ὅλη τὴ δουλειά. Τὰ ὀχνομάτια τους βέβαια ἦσαν πολλὴ πρωτόγονα, μὰ εἶχαν τὴν ἀξία τους, γιὰτὶ στήθησαν μέσα σ' ἕνα λεπτὸ.

Ὁ Λαγκαρντέρ μάζεψε τὰ διάφορα ὕλικά κ' ὁ Νεβέρ τὰ τοποθετοῦσε, ἀφήνοντας περᾶσματα ἐδῶ κ' ἐκεῖ γιὰ τίς ἐφορμίες του...

Μισὴ ὥρα ! Ἐπρόκειτο ν' ἀντισταθῶν μονάχα μισὴ ὥρα !

Καθὼς δούλευε, ὁ Νεβέρ ἔλεγε :

— Ἄ ! Ὅστε θὰ χτυπηθῆτε γιὰ μένα, ἱππῶτα ;

— Ἐτοῖ φαίνεται, κύριε δούξ... Γιὰ σᾶς ἔμωσ θὰ χτυπηθῶ λιγάκι, μὰ γιὰ τὴν κόρη σας θὰ χτυπηθῶ μέχρι θανάτου !.

Ἡ ὀχνοσί τους εἶχε πιά τελειώσει... Δὲν ἦταν βέβαια τίποτε σπουδαῖο, μὰ μέσα στὰ σκοτάδια θὰ μποροῦσε νὰ δυσκολέψῃ πολλὴ τὰς μορῶδους στὴν ἐπίθεσί τους. Οἱ διὸ ἤρωδῆε μὲς ὑπολόγιζαν σ' αὐτὴ, μὰ πολλὴ περισσότερο ἰτολόγιζαν στὰ σαθὰ τὰς.

— Ἰππῶτα, εἶπε με σοβαρότητα ὁ Νεβέρ, αὐτὸ πὸν κάνετε γιὰ μένα, δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ... Στὸ ἐξῆς θὰ εἴμαστε ἐνωμένοι στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο...

Ὁ Λαγκαρντέρ τοῦ ἔδωσε τὸ χεῖρ. Ὁ δούξ τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν φέ-

Εἶδαν τὸν μικρὸ ἀκόλουθον νὰ ἐμφανίζεται τρέχοντας στὸ χεῖλος τῆς τάφρου

λησε...

—'Αδελφέ, του είπτε, αν ζήσω όλα θα είναι κοινά μεταξύ μας!..
—'Αν πεθάνω...

—Δεν θα πεθάνετε! τον διέκοψε ο Μικρός Παρισινός.
—'Αν πεθάνω... Ξαναείτε ο Νεβέρ.
—'Ε, τότε, οσς δρχίζομαι στην τιμή μου, φώναζε ο Λαγκαρντιέρ με συγκίνηση, πώς θα γίνω ο πατέρας της κόρης σας!..
—'Εμειναν μιά στιγμή άγκυλασμένοι, και ποτέ δυο καρδιές πιο πιστοποιές, πιο γυναικές δεν χτύπησαν έτσι κοντά ή μιά στην άλλη. Ήξερανα, ο Λαγκαρντιέρ άποτοραβήχτηκε από την άγκυλιά του πρίγκιπας και είπτε:

—Στά σπαθιά μας!.. Έρχονται!..
Πράγματι, ύπόλοιποι θόρυθοι άκοιγόντουσαν μέσα στη νυχτα... Ο Λαγκαρντιέρ κι' ο Νεβέρ περιμεναν με γυμνά τὰ σπαθιά τους, στο δεξί τους χέρι, ενώ τα άριστερά τους χέρια έμειναν ένωμένα...
—'Εξάμια τα σκοτάδια φάνηκαν σαν να έμψυχώνονταν και μιά δυνατή κραυγή τὰ γέμισε... Κι' οι δολοφόνοι, ξεπροβάλλοντας μέσ' άπ' αυτά, έφησαν εναντίον του δοικού και του Μικρού Παρισινού άπ' όλης τις μεριές συγχρόνως.

VII
H MAXH

Οι δολοφόνοι ήσαν τονύλατιστον είκοσι: ο μικρός Μπερρισόν δεν είχε λη φειματία, Ύψηλοσαν, μεταξύ αυτών, όχι μόνο λαθρέμποροι των σινοών, μα κι' έξη-έφτα ληστές που τους μάξωσαν από τη γειτονική κοιλάδα. Γυ' αυτό μάλιστα είχαν άργήςσε τόσο να φράσουν...

Ο Πειρόλ είχε βρή πριν από άρκετή ώρα τους μπράβους να παραμονεύουν την άφιξη του Νεβέρ και Ξαφνιασθηκε πολύ, βλέποντας τον Σαλντάνι άνμεσά τους.

— Γιατί δεν βρίσκεσαι στη θέσι σου; τον ρώτησε.
—Σε ποιά θέσι; έκανε ο μπράβος έξ ίσον Ξαφνιασμένος.
—Δεν σου μίλησα πριν από λίγη ώρα στην τάφρο;
— Σε μένα;
— Δεν σου έπισοζήτηκα πενήντα πιστόλες;

—Όπως ήταν φυσικό, οι δυό άντρες έξηγήθηκαν. Κι' όταν ο Πειρόλ έμαθε πώς την είχε πάθει, όταν έμαθε το όνομα του ανθρωπίνου που του είχε παρουσιαστή ως Σαλντάνι, κυριετήθηκε από μεγάλο τρόμο. Του κάκον οι μπράβου τον διαβεβώσαν ότι ο Λαγκαρντιέρ βρισκόταν εκεί για να μοιραχήσει με το Νεβέρ, από τον όποιο τον χόφριζε θανάσιμο μίσος... Ο Πειρόλ δεν καθισούχασε, γιατί καταλάβαινε έξ ένστικτου ποιά έντύπωση θα είχε προκαλέσει σε μιά καρδιά νεανική και ήμια σαν του Λαγκαρντιέρ ή αποκάληη μιάς τόσο αίσχυρης προδοσίας. Καταλάβαινε ακόμα πώς ο Λαγκαρντιέρ είχε γίνει τώρα σύμμαχος του δοικού. Νόμιζε έπίσης πώς ή Αδύη ντε Κάιλουζ θα είχε ειδοποιηθί για τὰ πάντα. Μά σ' αυτό έλεφετε έξω, γιατί δεν μπορούσε να φανταστή ότι ο Λαγκαρντιέρ ήταν τόσο άρρώχτος, ώστε να φορτωθί μ' ένα παιδι σε μιά τόσο κρίσιμη ώρα, σε μιά στιγμή μάχης!

—'Εστειλε άμέσως το Στάουινιέ, τον Πίντο, τον Πέλε και τον Σαλντάνι για να στρατολογήσουν και άλλους δολοφόνους, ενώ συγχρόνως ο Έδος ανέλαβε να ειδοποίηση τον κύριό του και να έπιβλήη τη δεσποινίδα Αδύη. 'Ετσι, σ' αυτό το μεταξύ, οι τέσσερες άπεσταλμένοι του θα καταφθοναν να βρουν κοντά στα σύνορα τους μπράβους που του χρεάζόντουσαν άκόμα. Και, πράγματι, Ξαναγύρισαν σε λίγο, φέροντας την ένίσχυρη για την όποια μίλησαμε παραπάνω.

Μα πώς θα μπορούσε να περιγράψη τη βαθεία στενοχώρια και τὰ ήθικα μαρτύρια που υπέφεραν σ' αυτό το διάστημα οι άρχισηπιστάι Κοκαρντάς και Πασπονιά!

—'Ηταν βέβαια δυό παληανθρώποι, τὸ παραδεχόμεστε. Σκότωναν για να πληρώνονται και τὸ σπαθί τους δεν άξιζε περισσότερο από σιλέττο μπράβου ή από έγχεριδίο ληστού... Μά οι φτωχοί διάβολοι δεν τὸ έκαναν αυτό από έγκληματικότητα. Κέρδιζαν έτσι τη ζωή τους.

Ο Κοκαρντάς κι' ο Πασπονιά λοιπόν λάτρειναν τὸ Μικρό τους Παρισινό και όταν ή άγάτη γεννιόταν μέσα στις διεστραμμένες καρδιές, έν' έπιμονη και δυνατή... Θα ήσαν πρόθυμοι να θυσιάσουν για τὸν Λαγκαρντιέρ κι' αυτή τη ζωή τους... Και να πὸν ή μοίρα τους έκανε τώρα αντιπάλους του!.. Και δεν υπήρχε κανένας τρόπος για νὰ

ξεφύγουν! Τὰ σπαθιά τους άνήγαν στὸν Πειρόλ, ο όποιος τὰ είχε άγοράσει... 'Αν έφευγαν θα έθεωρούντο άτιμοι άπ' όλους τους δμοίους τους...

Μιά ώρα ολοκληρη έμειναν τώρα σιωπηλοί κι' όποτε μιά λέξη δεν είχε βρή από τὸ στόμα τους. Άναστενάξαν μόνο κι' οι δυό τους βαθεία. Κάθε τόσο, κούταζαν ο ένας τὸν άλλο με ήθος άξιοθρήνητο... Όταν ξεκίνησαν μαζί με τους άλλους σπασιτάς για την έπίθεσι, έσφιξαν με βίλημ ο ένας τὸ χέρι του άλλου. Τότε ο Πασπονιά είπτε:

— Τι να γίνη; Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε...
Μά ο Κοκαρντάς τὸ άπάντησε, άναστενάζοντας:
— Αυτό δεν γίνεται, άδελφέ Πασπονιά!.. Αυτό δεν γίνεται! Κάνε ό,τι θα κάνω κι' εγώ...

Και βγάζοντας άπ' την τσέπη του ένα χαλύβδινο κομμάτι, άπ' αυτά που χρησιμοποιούσαν τότε στη σπολιοδιασκάλεια για να μὴν τρυπούν τα σπαθιά, τὸ έφημοσε στην αίχμη του σπαθιού του.

—'Αμέσως ο Πασπονιά έσπευσε να τὸν μιμηθί.
Τότε κι' οι δυό άνάπνευσαν μ' άνακουφισι, νοιώθοντας την καρδιά τους πιο ελεύθερη.

Οι σπασιτάς κι' οι καινούργιοι τους σύμμαχοι είχαν χωρισθί σε τρεις ομάδες: Ο πρώτος έστρωσε πάνω άπ' την τάφρο για νὰ έπιτεθί άπ' τὸ ανατολικό μέρος. Ο δεύτερος προχώρησε και έφθισαν έμπρός κάτω άπ' την τάφρο κι' ο τρίτος που τὸν άποτελείσαν κρυφώς ληστές και λαθρέμποροι, οδηγούμενοι άπ' τὸν Σαλντάνι, θα ενεργούσε έπίθεσι κατά μετωπον, κατεβαίνοντας άπ' τη σκάλα της τάφρου.

Ο Λαγκαρντιέρ κι' ο Νεβέρ τὸς έβλεπαν τώρα καθαρά και τὸς μετρούσαν.

Ο Λαγκαρντιέρ κι' ο Νεβέρ περιμεναν με γυμνά τὰ σπαθιά τους στο δεξί τους χέρι, ενώ τ' άριστερά τους χέρια έμειναν ένωμένα

— Προσοχή! είπτε ο Λαγκαρντιέρ! Θ' άμνηθούμε, άκοιμπώντας ο ένας στην πλάτη του άλλου, για να μπορούμε ν' άποκορύψουμε άπ' όλες τις μεριές. Η μικροσύνα δεν έχει νὰ φορηθί τίποτε, έφόσον δεν θα σκοτωθούμε κι' οι δυό...
—Όσο για μένα, δεν φοβάμαι καθόλου ένα τέτοιο πράγμα, γιατί έχω τὸ πετόί μου πολὺ σκληρό για τὰ σπαθιά αυτών τὸν παληανθρώπων!.. Τὸ νοῦ σας!.. Μὰς σίχνοχτα!..

Χωρίς τις προημιάζεις που είχαν λάθει βιαστικά ή πρώτη έπίθεσις τὸν σπασιτῶν θα ήταν τρομερή!..

—'Ωρμησαν όλοι μαζί, με τὸ κεφάλι χαμηλωμένο, φωνάζοντας:
—'Απάνο στο Νεβέρ! 'Απάνο στο Νεβέρ!

Περισσότερο όμως από τις κραυγές όλων ξεχώριζαν ή κραυγές του Κοκαρντάς και του Πασπονιά, οι όποιοι έννοιθαν κάποια παρηγορία, βλέποντας ότι ή έπίθεσις δεν έστρέφετο κατά του Λαγκαρντιέρ.

Οι σπασιτάς δεν είχαν καιμια ιδέα για τὰ έμπόδια που βρισκόνησαν σωριασμένα μπροστά τους. Τὰ όργανά τους όμως αυτά, τὰ έντελώς στοιχειώδη και πρωτόγονα, είχαν τὴ δουλειά τους περιήμια, τονύλατιστον στην άρχή. 'Όλοι σχεδόν αυτοί οι άνδρωποι με τις βαρείες στολές και με τὰ μαζωκά σπαθιά, πήγαν κι' έπεσαν άπάνο στα δοκάρια και στις θυμονιές ή κραυγές του άπ' αυτούς έγτασαν ως τους δυό ήρωές μας, οι όποιοι τὸς άπέχρυσαν με εύκολία, σωριαζοντας κάτω έναν άπό τους λαθρέμπορους.

—'Επιχολούθησε θόρυθος και σύγχυσις και μόλις οι δολοφόνοι άρχισαν να ύποχωρούν, ο Νεβέρ κι' ο Λαγκαρντιέρ ανέλαβαν την έπίθεσι...

—Νά! Νά! φώναζαν κι' οι δυό συγχρόνως.
Κι' οι δυό μαζί ώρμησαν μπροστά.
Ο Μικρός Παρισινός, με την πρώτη σπαθιά του, τρύπησε πέρα για πέρα ένα λαθρέμπορο. Με τὴ δεύτερη, έκοψε τὸ χέρι ενός ληστού και, άσυγχρότητος πενά, έσπασε με την τρίτη στα δυό τὸ κρανίο του Γερμανού Στάουινιέ, ο όποιος σοιαστήθηκε βαρῶς κάτω...

—'Εφτασα! 'Εφτασα!